

Програма за хуманитарна подкрепа и интеграция на разселени лица от Украйна с предоставена временна закрила в Република България

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 15.04.2025 г. - 29.04.2025 г. Неактивна

Номер на консултация: #11051-K

Област на политика: Архив - Държавна администрация

Тип консултация: ---

Вносител: Министерски съвет и неговата администрация

Тип вносител: Национално

Програмата за хуманитарна подкрепа и интеграция на разселените лица от Украйна с предоставена временна закрила е разработена с цел да създаде икономически, социални и културни предпоставки за приобщаване на тази група в обществото. Основен акцент в нея е осигуряването на условия за дългосрочна интеграция – чрез достъп до заетост, образование и социална подкрепа, така че разселените лица да изградят самостоятелен живот. Хуманитарната подкрепа за настаняване на уязвимите групи остава гарантирана. В процеса по интеграция се предвижда държавните органи да участват с оглед областта на компетентност или експертиза, като техните администрации имат задължение да информират по достъпен начин и да консултират лицата с предоставена временна закрила за възможностите да бъдат подкрепени с интеграционни мерки. Предложения и становища по проекта на Програмата за хуманитарна подкрепа и интеграция на разселените лица от Украйна могат да се подават в 14-дневен срок. Съкратеният се налага от необходимостта да се осигури подкрепа на уязвимите лица, тъй като хуманитарната подкрепа по сега действащата програма изтича на 30 април 2025 година.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерски съвет и неговата администрация

Адрес: София, бул. "Княз Александър Дондуков " № 1

Електронна поща: gis@government.bg

Полезни връзки

Съвет за административната реформа - <https://www.strategy.bg/bg/advisory-boards/203/view>

Документи

Пакет основни документи:

[Програма за хуманитарна подкрепа и интеграция на разселени лица от Украйна с предоставена временна закрила в Република България - вер. 1.0 | 15.04.2025](#)

[Приложение 2 - вер. 1.0 | 15.04.2025](#)

[Приложение 1 - вер. 1.0 | 16.04.2025](#)

[Справка за отразяване на получените становища - вер. 1.0 | 30.04.2025](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

Автор: СУБ Украински Дом СУБ Украински Дом (28.04.2025 17:28)

Украински Дом Варна ЧАСТ 2:

част 2:

Правна обосновка – ключови международни актове и директиви

□ Директива 2001/55/ЕО на Съвета на Европейския съюз от 20 юли 2001 г. относно предоставянето на временна закрила:

- Цел: осигуряване на минимални стандарти за прием и правна закрила за хора, бягащи от масови конфликти.

- Чл. 8 и 13: предвиждат достъп до жилище, образование, медицинска помощ и пазара на труда.

- Чл. 16: насърчава държавите-членки да избягват дискриминация и да осигурят ефективна закрила.

□ Хартата на основните права на Европейския съюз:

- Чл. 1: Човешкото достойнство е ненакърнимо и трябва да бъде зачитано и защитавано.

- Чл. 34: Право на социална сигурност и жилищна помощ.

- Чл. 35: Всеки има право на достъп до здравеопазване.

□ Конвенция за статута на бежанците (Женева, 1951 г.):

- Гарантира правото на защита и недопускане на връщане на бежанци в опасна среда.

- Задължава приемащите държави да осигурят адекватен достъп до основни услуги и закрила.

Автор: СУБ Украински Дом СУБ Украински Дом (28.04.2025 17:25)

Украински Дом Варна

Уважаеми дами и господа,

Във връзка с публикуваната за обществено обсъждане „Програма за хуманитарна подкрепа и интеграция на разселените лица от Украйна с временна закрила в Република България“, бихме искали да изразим своето сериозно притеснение, разочарование и несъгласие с определени постановления и механизми, които не само не изпълняват духа и целите на Директива 2001/55/ЕО, но и реално възпрепятстват интеграцията, дискриминират уязвими групи и поставят хората под временна закрила в риск от социален срив.

Същевременно искаме ясно да подчертаем, че оценяваме високо подкрепата, която Република България оказва на бежанците от Украйна от самото начало на конфликта. Ние сме благодарни за предоставената закрила, достъпа до здравни, образователни и административни услуги, както и за приетите хуманитарни механизми.

Но в условията на ежедневни бомбардировки, разрушени домове и загубени близки, при положение че нито един град в Украйна не е в безопасност, следва да подходим с още по-голяма отговорност към подслона и базовата сигурност на хората под временна закрила. В момента програмата за държавно настаняване се използва от приблизително 5000 души от около 80 000 пребиваващи с временна закрила – около 7%. Голямата част от хората самостоятелно осигуряват прехрана, плащат наеми, данъци, ток, обслужват движимото си имущество, работят и са пълноценни участници в икономическия и социален живот в България.

В този контекст, да се отнеме достъпа до настаняване на най-уязвимите – означава да ги тласнем към бездомност, просия, проституция, трафик или да ги принудим да се върнат в активна военна зона. Това не е избор – това е отказ от хуманност. И в същото време – системна грешка, която ще създаде много по-големи социални и правни последици в бъдеще.

Подчертаваме, че дори ако един единствен човек стане жертва на трафик на хора, сексуална или трудова експлоатация, или бъде убит, тежко ранен или инвалидизиран вследствие на връщане поради безизходица, това би поставило сериозни въпроси относно моралната, административната и евентуално правната отговорност на органите, участвали в разработването и прилагането на подобни мерки.

Това не е просто хуманитарен въпрос – това е въпрос на живот, достойнство и международна правна отговорност.

Връщане на лица в условия на реална опасност за живота или физическата им цялост представлява нарушение на принципа на non-refoulement, закрепен в чл. 33 от Конвенцията за статута на бежанците (Женева, 1951 г.) и в чл. 19 от Хартата на основните права на Европейския съюз.

Съгласно международното хуманитарно право, стандартите на ВКБООН и принципите, заложи в Директива 2001/55/ЕО, всяко лице, което е било принудено да напусне страната си поради военен конфликт, е уязвимо по своята същност, независимо от възраст, пол, трудоспособност или образователен статус.

Да се налагат кратки и негъвкави срокове, да се изключват хора от програмата поради технически критерии или административни бариери, означава да се третира с недоверие и подозрение най-уязвимата категория хора – бягащите от война. Тези хора не са мигранти по избор – те са оцелели. Те не търсят привилегии – търсят сигурност и шанс да възстановят достойнството си.

Настояваме този основополагащ принцип да бъде признат в Програмата – всички бягащи от война лица под временна закрила следва да бъдат третирани като уязвими и като такива да имат правото на:

- дългосрочен подслон;
- подкрепа за интеграция;
- достъп до труд, образование и здравеопазване;
- и най-важното – отношение, основано на солидарност, а не подозрение.

С уважение,

Сдружение на украинците в България Украински Дом

Автор: Ваня Добрева (24.04.2025 21:28)

Становище Асоциация Хипофиза 3 част

Няма предложени реални мерки за интеграция - всичко описано е общо, пожелателно и се прави и до момента с нулев ефект

Няма изискване в рамките лицата в работоспособна възраст да бъдат регистрирани в бюро по труда като търсещи работа. Няма предвидени средства за обучение по български език - до момента държавата не е платила нито стотинка за обучение по български език.

Предложение:

Да се промени програмата за ваучери за обучение на МТСП. Да се намалят сроковете на обучение и да е възможно модулите да са по 100 часа. Да може да се кандидаства само за един модул. Бежанците не могат да планират толова напред и не се ангажират с обучение за 6 месеца, каквито са изискванията в момента. Да се отмени възможността да не бъде заплатено на доставчика на услугата, ако лицето със статут на временна закрила напусне страната и не завърши курса на обучение.

До момента въпреки че има голям неусвоен бюджет по програмата нито един бежанец от Украйна не се е възползвал от нея.

Няма предвидена никаква подкрепа за тези които са напуснали местата за мастаняване - те не получават семейни помощи за деца и не ползват данъчни облекчения за деца. Подкрепа за хората с увреждания и хронични заболявания варира от 32 до 120 лева, което е крайно недостатъчно да оцеляват. Лекарствата им както бе установено при проверка на АСП в Железничар се закупуват от дарители физически лица. Без дарителите тези хора биха загинали. Няма програми за субсидирана заетост насочени към лица с временна закрила. Съществуващите имат изисквания които силно ограничават възможностите на работодателя да наеме бежанец - като изискване лицето да е работило през цялото тримесечие за да получи финансиране.

Предложение;

След като бъде направена социална оценка да се промени законната уредба, която да даде възможност украинските бежанци да получат социални помощи, каквито получават българските граждани. Така те ще имат възможност да напуснат програмата.

Такава система е създадена навсякъде в Европа.

Върху служителите на АСП се прехвърля сериозно натоварване, особено в района на Варна и Бургас без на този етап да е предвиден бюджет за допълнително заплащане и наемане на допълнителен персонал, а вече работещите и сега са твърде натоварени.

С европейските средства и средства от държавният бюджет до момента се подпомага само настаняването в туристически места, не е дадена нито стотинка за интеграция. Това не е предвидено и с настоящата програма, което е изключително грешен подход.

Автор: Ваня Добрева (24.04.2025 21:27)

Становище Асоциация Хипофиза 2 част

В района на Варна има няколко семейства с 4, 5 и 6 деца, които трудно биха се издържали самостоятелно.

Предложение:

Да се добави в рисковите групи семейство с три и повече деца до 18 годишна възраст.

в) бременна жена, когато бременността е удостоверена с медицински документ, издаден от компетентен орган в Република България;

г) човек с трайно увреждане, установено от компетентен орган в Република България;

Коментар : “Не става ясно какво се визира под трайно увреждане и кой е компетентният орган. Трайно увреждане може да установи всяко правоспособно медицинско лице. Ако това е ТЕЛК какъв процент неработоспособност ще се изисква?”

Предложение: Да се добаеи - да притежава експертно решение за ТЕЛК над 50%. Така ще бъде равнопоставени с българските граждани, които получават подкрепа само при ТЕЛК 50 и повече процента.

д) лице с психично заболяване, удостоверено с медицински документ от компетентен орган в Република България;

“Кой е компетентния орган? Всеки психиатър е компетентен да установи психично заболяване.:”

Българските граждани получават подкрепа само ако лицето има има установена нетрудоспособност с решение на ТЕЛК за 50 и повече процента.

Предложение :

Същото изискване да се приложи и тук.

е)лице, полагащо грижи за тежкоболен член на семейство в т.ч. и за лице с психично заболяване, когато същото е зависимо от чужда грижа;

Предложение :

Да е възможно само за лица които имат решение на ТЕЛК с чужда помощ.

е) лице на възраст на и над 65 години;

Тък трябва да се даде възможност и за лицата с които са пенсионирани съгласно законодателството на Украйна. Това не бива да е обвързано с това дали лицето има съпруг/съпруга над 65 години. Настаняването на хора, само защото са семейни е дискриминация.

И тук е много важно да се определи подходящи критерии, възрастен не значи автоматично беден, Част от тези които напускат базите ще закупят собствени жилища

В новата програма няма забрана лицето да работи. Това създава неравнопоставеност между българските граждани и украинските бежанци

Предложение: . В случай че лице настанено по програмата работи следва да заплаща стойността на настаняването.

Автор: Ваня Добрева (24.04.2025 21:19)

Становище на Асоциация Хипофиза 1 част

Становище относно Програмата за хуманитарна подкрепа и интеграция на разселени лица от Република Украйна с предоставена временна закрила в Република България качен за обществено обсъждане на 15.04.2025 г.

От Ваня Добрева председател на Асоциация Хипофиза

Адрес за кореспонденция: acromegaly@abvbg

След като три години ЕК и държавата плащат безпринципно настаняване на всеки пожелал това тази програма е някаква крачка към нормалност.

Посочени са т.нар, рискови групи. Самата принадлежност към рискова група без обследване на доходите не би следвало да е достатъчен критерии за настаняване. В района на Варна и Бургас живеят много семейства в които бащата работи като капитан на кораб, механик или редови моряк като доходите му са напълно достатъчни да издържа не само своето, а и още 2-3 семейства.

Не се предвижда да се прави социална оценка на лицата които се настаняват. Няма дори изисване да декларират доходите си и спестяванията си, както и че не могат да поемат престоля си сами. Не подписват декларация че се съгласяват на достъп до информация от банковите сметки . Не декларират и че са съгласни да осигурят

достъп до данъчно-осигурителната информация и служебна информация - така както се прави при българите. Достъп до банковите сметки в Украйна имат социалните служби в Германия от януари 2023 г. например.

Предложение:

Настаняване да се извършва след социална оценка, така както получават подкрепа българските граждани. Към формуляра да се добави съгласие на лицето за достъп до електронната система Дия, която съдържа информация за трудовите договори, размера на пенсиите, доходите на лицето. Да се осигури такъв достъп на АСП с помощта на външно министерство на Украйна и България. Това е възможно за

Достъпът до Дия е изключително важен за процеса по признаване на дипломи и образователни документит за основно, средно и висше образование. Нещо което в останалите страни отдавна се случва електронно.

Коментарите относно рисковите групи са следните

а) “дете от 0 до навършване на 12-годишна възраст, придружавано от един родител”

Коментар : Голям процент от пристигащите са майки с деца. Бащите остават в Украйна но изпращат средства на семейството. При предоставяне на такава подкрепа съществува сериозна неравнопоставеност с българските граждани при които майката ако не е работеща получава социална помощ до навършване на една годишна възраст на детето, ако е работеща до 2 годишна възраст. Размерът на помощта на неработеща майка е 200 лева на месец, като се полага само на преминали социална оценка хора с ниски доходи. Не става ясно дали има изискване децата да посещават детско или учебно заведение. България е с много нисък обхват в образователната система. С над 20 писма до МЗ сме сигнализирали за нисък ваксинационен обхват и възможност за възникване на огнища от ваксинопредотвратими заразни заболявания в местата за настаняване, на което до момента нямаме отговор. Това е сериозен проблем, който също може да се реши при задължение за посещаване на градина и училище. МОН е осигурил транспорт до всички места за настаняване, които нямат училище на пешеходно разстояние така че няма причина да не се постави такова изискване. България е единствената страна в която посещенията на училище на деца от Украйна не е задължително. Не е редно държавата да продължава да осигурява подкрепа без това изискване.

б) „Дете от 12 до навършване на 16-годишна възраст, придружавано от един родител, когато децата не са обхванати от образователната система в страната по независещи от родителя причини и след като има подадено заявление за приемане в училище; “

Коментар: Това също е много странно изискване - децата над 12 години нямат проблем да бъдат оставяни сами в къщи, а родителите да работят.

Предложение : да се приемат за рискови групи само дете до 2 години с родител, като за останалите да се даде по-дълъг срок - например 4 месеца за настаняване без да попадат в рискови групи. За тях е необходимо повече време да запишат децата на детска градина и училище.

В момента бизнеса е заявил недостиг на 250 000 работещи. Работните места са във всякакви сфери и са за хора с различни възможности. Без да е необходимо дори владеене на език.

История

Начало на обществената консултация - 15.04.2025

Приключване на консултацията - 29.04.2025

Справка за получените предложения - 30.04.2025

[Справка за отразяване на получените становища](#)